O PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA COLECȚIILOR DE DAGHEROTIPURI DIN ROMÂNIA

de CĂLINA BÂRZU

Abstract: *Invented in 1839 by Louis-Jacques-Mandé Daguerre in France, the daguerreotype is the first functional photographic process. Obtaining a daguerreotype was an elaborate process involving a range of production steps and materials, as well as the use of multiple chemical substances. The support consisted of a silvered copper plate, exposed in the camera, then developed with mercury fumes. The final result was a unique, direct-positive image with a high resolution that had the drawback of not allowing multiplication. Far from being a mere photograph, the daguerreotype represented a complex structure of packaging materials that also had the role to protect the image from deterioration.*

The Daguerreobase Project is a research initiative that archives daguerreotypes from Europe in an online, digital platform. Initiated by the Netherlands Photography Museum in Rotterdam and the Antwerp Photography Museum in Belgium, the platform offers a complex network of collections of daguerreotypes, visible and accessible internationally. The project engendered the first national inventory of daguerreotypes in Romania, that resulted in the formation of a coherent corpus of a hundred and thirty seven registered items, of which seventy three can be found online. The daguerreotypes come from five public institutions: the Romanian Academy Library, the Romanian National Library, the Prahova County Museum of History and Archeology, the Banat Museum Timişoara, the Revolution Museum Arad. In addition, items from seven private collections were also recorded: Adrian-Silvan Ionescu, Tudor Berza, Cristian Graure, Ştefan Sava, Theodor U. Rostás, Mihai Stănescu, and Călina Bârzu. Research often resulted in the discovery of novel information regarding the image, photographer, plate manufacturer, hallmark, studio, year, city, country, packaging materials, as well as the degree of deterioration of the image or of the object. Daguerreobase is currently registering new daguerreotypes in the database and continues to archive objects from Romanian collections.

Keywords: daguerreotype, photography, history, archive, Daguerreobase, Romania.

Dagherotipia reprezintă primul procedeu fotografic funcțional inventat în 1839 de către Louis-Jacques-Mandé Daguerre în Franța. De-a lungul timpului au existat diverse experimente de obținere a unei imagini fotografice, însă Daguerre, a fost primul care a găsit soluția de a fixa realitatea cu ajutorul luminii pe o placă de cupru argintată, descoperirea revoluționând percepția vizuală asupra lumii. Dagherotipia se deosebeşte de alte procedee fotografice istorice şi contemporane prin reprezentarea fidelă a realității. Fotografia este lipsită de granulație, posedă o claritate excepțională şi prezintă detalii în abundență.

Procedeul de obținere a dagherotipiei presupunea un proces elaborat, cu mai multe etape, ce utiliza o gamă largă de materiale şi substanțe chimice. Placa de cupru se acoperea cu un strat de argint, după care era lustruită cu instrumente speciale până când suprafața ajungea la o strălucire de oglindă. Sensibilizarea se realiza cu clorură de iod şi bromură care se amesteca cu stratul de argint, placa sensibilă la lumină fiind ulterior expusă în aparatul de fotografiat. Imaginea latentă, developată cu vapori de mercur, era fixată cu hiposulfit de carbonat de sodiu şi tratată cu clorură de aur pentru a-i asigura o rezistență sporită. Rezultatul final era o imagine unică de tip direct-pozitiv care nu putea fi multiplicată. În ciuda calității superioare şi a puterii de reprezentare, procedeul era lipsit de culoare şi reproducea doar o variantă alb-negru a realității. Pentru a compensa acest dezavantaj placa era pictată manual cu pigmenți.

Dagherotipul, în afară de placa de cupru, era formată dintr-o structură complexă de materiale de împachetare. Deoarece placa era expusă deteriorării, aceasta era protejată prin diverse moduri de ambalare. În Europa, de exemplu, fotografia era încadrată cu un passe-partout de carton, acoperită, apoi, cu o sticlă pictată cu chenar, după care era înrămată. În Statele Unite ale Americii, însă, passe-partout-ul era din metal, sticla nefiind pictată iar, în locul ramei, se folosea o casetă din lemn cu capac. Exteriorul casetei putea fi învelit în piele şi decorat cu diverse modele. Unele dagherotipuri aveau ambalaje de format atipic, iar altele erau realizate sub formă de accesorii şi bijuterii.

STUDII ŞI CERCET. IST. ART., ARTĂ PLASTICĂ, serie nouă, tom 7 (51), p. 135–145, Bucureşti, 2017

Placa de cupru oferă un suport solid imaginii, însă fragilul strat de argint este predispus deteriorării, în cazul în care ambalajul este compromis. Sticla crăpată sau îmbinarea ruptă pot permite aerului să oxideze placa de cupru, să o deterioreze astfel încât imaginea să nu mai fie vizibilă. Integritatea ambalajului este esențială în păstrarea dagherotipului deoarece, în timp, imaginea şi obiectul pot fi afectate de diverse tipuri de deteriorări mecanice, biologice ori chimice.

Chiar dacă este cel mai vechi procedeu fotografic, din punct de vedere tehnic, dagherotipia are o putere de reprezentare superioară, chiar şi față de procedeele contemporane. Fiind primele dovezi fotografice, dagherotipurile au o valoare excepțională ca documente istorice. Încă de la invenția fotografiei, dagherotipul a fost apreciat pentru calitatea şi unicitatea sa, iar această admirație a adus de-a lungul timpului o creştere a interesului de a valorifica dagherotipuri în rândul fotografilor, istoricilor, cercetătorilor, colecționarilor şi restauratorilor.

Proiectul Daguerreobase este o inițiativă de cercetare şi arhivare a dagherotipurilor din Europa într-un mediu digital. Muzeul de Fotografie a Olandei, Roterdam în colaborare cu Muzeul de Fotografie din Antwerp, Belgia au creat o platformă online care pune la dispoziția publicului o rețea complexă de colecții de dagherotipuri vizibilă la nivel internațional. Proiectul urmăreşte să prezinte o imagine de ansamblu a patrimoniului cultural global şi să consolideze relațiile dintre instituții, colecționari privați, cercetători şi public. Daguerreobase încurajează cercetarea dagherotipurilor oferind o variantă simplificată de accesare gratuită a diverselor colecții şi arhive.

Aplicația este o bază de date, unde sunt descrise aproximativ 16 000 de exemplare istorice şi contemporane care provin din colecții private şi instituții. Proiectul nu se limitează la a include doar fotografii care au fost realizate în Europa. Pentru a construi o arhivă cât mai amplă şi unitară au fost integrate şi exemplare produse în afara continentului. În cadrul proiectului au fost formulate liste standard de inventariere a imaginii şi a obiectului. Informațiile sunt însoțite de imagini digitale cuprinse într-un vast catalog virtual unde fotografiile pot fi vizualizate în detaliu. Arhiva prezintă şi reproduceri pe hârtie ale dagherotipurilor, extrase din ziare şi literatură de specialitate.

Proiectul Daguerreobase contribuie la dezvoltarea literaturii de specialitate recentă printr-o serie de noi publicații online, ce pot fi accesate în mod gratuit. Cartea *Dagherotipurile. Primele fotografii ale Europei* a fost concepută special în cadrul proiectului cu scopul de a fi tradusă din limba engleză în aproximativ zece limbi europene, inclusiv limba română. Un alt format de publicație este revista online *Jurnalul Dagherotipiei*. Cele cinci ediții conțin articole despre procedeul fotografic, exemplare reprezentative, fotografi, studiouri şi metode de conservare. Pe parcursul proiectului, Daguerreobase a colaborat cu portalul cultural de patrimoniu Europeana, în baza de date a căruia a integrat un numar de dagherotipuri. O selecție din colecția din România poate fi accesată şi pe website-ul Europeana, ceea ce face ca dagherotipurile să beneficieze de o expunere mai mare într-un cadru recunoscut la nivel internațional. O parte din colaborarea cu Europeana a constat şi în organizarea unei expoziții virtuale într-un format interactiv. *1839–1860 Fotografia pe o placă de argint* prezintă istoria procedeului alături de dagherotipuri din diverse colecții din cadrul proiectului.

Cu ocazia desfăşurării proiectului Daguerreobase în România s-a realizat primul inventar de dagherotipuri la nivel național. Astfel, s-a creat o colecție unitară ce curpinde în prezent o suta treizeci şi şapte de exemplare dintre care şaptezeci şi trei sunt înregistrate în arhiva digitală, noile achiziții urmând să fie integrate ulterior în baza de date. Dagherotipurile provin din colecții private şi ale instituțiilor româneşti şi se prezintă sub diverse tipuri: înrămat, în casetă, stereo-dagherotipie, format atipic şi bijuterie. În cadrul proiectului au fost scanate obiectele şi descrise conform listei standard de inventar. O parte dintre dagherotipuri nu au mai fost inventariate, digitizate sau expuse în mediul digital. În urma cercetării au fost descoperite informații inedite despre imagine, fotograf, producătorul de plăci argintate, ştanță, studio, an, oraş, țară, elemente de împachetare, sau despre stadiul de deterioare a imaginii şi a obiectului. Pentru a putea înțelege impactul pe care proiectul l-a avut asupra cunoaşterii colecției naționale de dagherotipuri, următoarea secțiune va detalia colecțiile româneşti, precum şi rezultatele obținute prin analiza obiectelor aparținând acestora.

Cabinetul de Stampe de la Biblioteca Academiei Române are o colecție de treisprezece dagherotipuri. Printre cele mai semnificative personalități portretizate se află Nicolae Bălcescu (Fig. 1), Hermiona Asachi-Quinet, familia Alexandru Ioan Samurcaş şi familia Iacob Buiucliu. La două exemplare „Portret de tânără" şi „Portret de Femeie" (Fig. 2) au fost decoperite câte o ştanță cu inscripția şi sigla producătorului de plăci, Charles Christofle[1], un renumit argintar din Paris.

[1] Floyd Rinhart, Marion Rinhart, *The American Daguerreotype*, Athens, 1981, p. 423. Charles Christofle (1805–1863) era un producător de plăci de dagherotip care avea atelierul în Paris, Franța. Ștanța conține două elemente, o inscripție cu litere mari „CHRISTOFLE" urmată de o siglă în formă de elipsă cu o balanță încadrată de două litere "C„ acestea din urmă marcînd abrevierea

Fig. 1. Nicolae Bălcescu, c.1850.

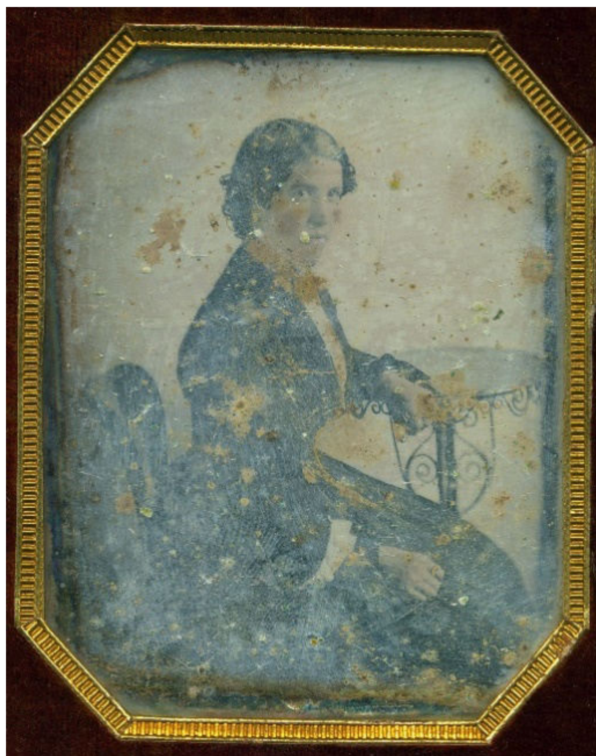

Fig. 2. Portret de femeie, c.1854.

Colecțiile Speciale de la Biblioteca Naționala a României dețin patru exemplare, care cu excepția unuia, sunt lipsite de ambalaj. Chiar dacă plăcile sunt descoperite şi supuse astfel degradării, ele sunt valoroase deoarece prezintă informații despre personalități din România şi fotografi cu reputație internațională. Portretul de grup care le înfățişează pe fiicle lui Barbu Slătineanu, Lina, Profira şi Ana (Fig. 3) are două etichete[2] situate pe verso, ce menționează numele fotografului german Friedrich Binder şi faptul că închiriase un spațiu pe Podul Mogoşoaiei la numărul şase. În cazul dagherotipului ce ilustrează membri din familia Gheorghe Costa Foru (Fig. 4), în urma scanării, a fost posibilă modificarea contrastului, şi astfel au devenit vizibile încă două persoane din portretul de grup. Acesta este un exemplu al beneficiilor scanării fotografiilor. S-a putut constata astfel, prin metode neinvazive, că fotografia conține în total cinci persoane şi nu trei cum pot fi observate cu ochiul liber. Pe placă a fost identificată şi ştanța producătorului francez Edouard Clément[3] însoțită de indicativul de argint[4] cu numărul 30. Un alt dagherotip, „Portret al trei personaje" are două ştanțe, una este a producătorului de plăci Alexis Gaudin[5], al cărui atelier se afla în Paris, Franța, iar cealaltă ştanță conține o inscripție incompletă „Boir...".

La Muzeul Județean de Istorie şi Arheologie Prahova există un singur exemplar de tip casetă care portretizează un bărbat îmbrăcat elegant (Fig. 5). Dagherotipul se află într-o stare bună de conservare, placa nu prezintă ştanță, dar este pictată cu auriu pe accesorii.

numelui companiei, „Christofle et Compagnie". Deasupra balanței sunt patru stele, iar dedesubt se află două ramuri cu frunze. Această ştanță a fost folosită între anii 1850–1855.

[2] Prima etichetă are inscripția în limba germană: „Friedrich Binder Daguerreotipeur und Eigentümer des Auskunfts-Büreau, und eines Magasins der neuesten und schönsten Litografien. Wohnung Podu-Mogoschoae nr. 6 im Hause des Herren Barbu Slătineanu (früher Arion'schen Haus) gegenüber dem Hause des Gross Ban Iordake Filipesko". Pe a doua etichetă scrie: „Portretul preaiubitelor noastre copile, Lina, Profira şi [Ana] scos în Bucureşti la anul 1855 maiu, de F. Binder ce se afla chiriaş întruna din prăvăliile noastre de supt casele din Podul Mogoşoii" (transliterație de Mariana Irimia, Biblioteca Națională a României).

[3] Edouard, Clément avea atelierul pe strada Sf. Anton la numărul 214, Paris. Ştanța prezintă inscripția cu litere mari „CLEMENT" şi nu are siglă sau indicativ de argint. Vezi *Daguerreobase*, http://www.daguerreobase.org/en/ (10 Octombrie, 2015).

[4] Indicativul de argint reprezintă cantitatea în grame de argint folosită în stratul aplicat peste placa de cupru.

[5] Floyd Rinhart, Marion Rinhart, *op. cit.*, p. 423. Frații Marc Antoine Gaudin (1804–1880) şi Alexis Gaudin aveau atelierul pe strada Perle la numărul 9, Paris. Ştanța conține trei elemente: un asterix cu şase petale, sigla care conține într-un dreptunghi simbolul „Agnus Dei", un miel cu o cruce în spate, încadrat între două semiluni. Deasupra se află inscripția „DOUBLÉ", iar dedesubt literele „J"şi „P" urmate de indicativul de argint 30. Ştanța a fost folosită începând cu anul 1853.

Fig. 3. Portretul fiicelor lui Barbu Slătineanun, 1855.

Fig. 4. Familia Gheorghe Costa Foru, c.1850.

Fig. 5. Portret de bărbat, c.1840.

Muzeul Banatului găzduieşte un singur dagherotip, acesta fiind înrămat. Fotografia o înfăţişează pe Amalia Bing (Fig. 6) placa fiind pictată într-o proporţie extinsă, cu roz pe obraji, albastru deschis pe rochie şi negru cu auriu pe draperia din fundal.

Muzeul Revoluţiei din Arad deţine şase exemplare de format casetă, înrămat şi placă. Trei dintre acestea îi portretizează pe Jakab Hortobágyi, senior locotenentul Károly Bethlen Biszterszky (Fig. 7) şi pe doctorul Herzfeld Sándor, primii doi având uniformele pictate amănunţit cu auriu. Există şi o serie de trei portrete de grup ce înfăţişează membri din familia Dombrádi Nagy Sándor (Fig. 8).

Fig. 6. Amalia Bing, 1847.

Fig. 7. Senior Locotenent Károly Bethlen Biszterszky.

Fig. 8. Dombrádi Nagy Sándor şi familia sa.

O mare parte dintre exemplarele colecționarilor privați din România sunt dagherotipuri achiziționate în afara țării, o altă parte provenind din donații sau moşteniri. Chiar dacă majoritatea sunt originare din afara țării, ele ajută la îmbogațirea colecției de dagherotipuri din România şi oferă o perspectivă mai amplă asupra patrimoniului cultural global.

Colecția Adrian-Silvan Ionescu cuprinde douăzeci şi şapte de exemplare. Unul dintre cele mai semnificative portrete din colecție este cel al doamnei Oteteleşanu (Fig. 9), iar un alt dagherotip este de tip bijuterie sub formă de broşă (Fig. 10). Un exemplar are inscripționat pe capacul casetei numele fotografului american Jesse Harrison Whitehurst[6] şi oraşele în care acesta îşi desfăşura activitatea. O ştanță deosebită în comparație cu norma vremii este cea a lui Eduard Vaillat[7]. Acesta îşi inscripționa numele şi anul producției la o dimensiune mai mare decât cea obişnuită, plasându-le în cadrul ramei pentru a fi mai vizibile. De obicei ştanțele erau efectuate la dimensiuni reduse pe colțul plăcii sau pe o latură a acesteia, iar în urma ambalării ştanța nu era deloc expusă. Colecția include şi o varietate de portrete individuale de bărbați, femei, de cuplu sau cu copii.

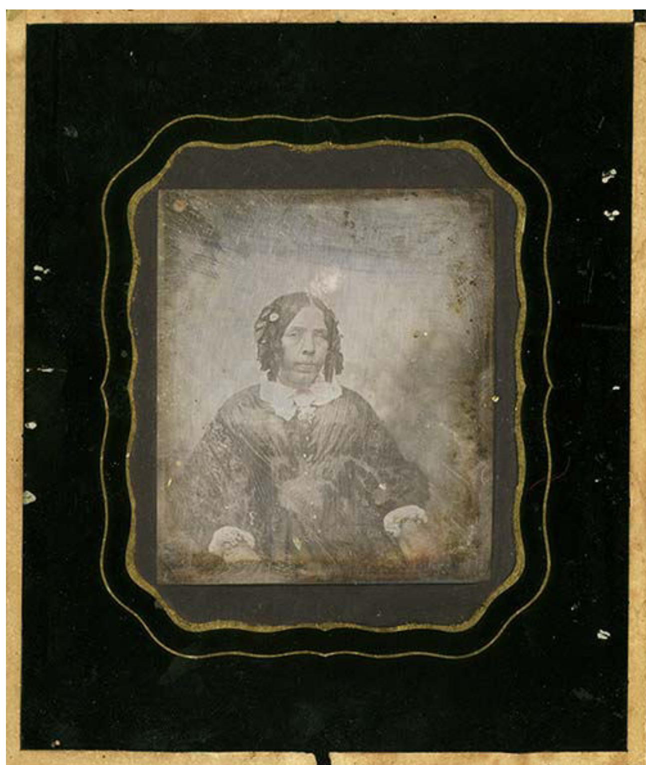

Fig. 9. Doamna Oteteleşanu, c.1848.

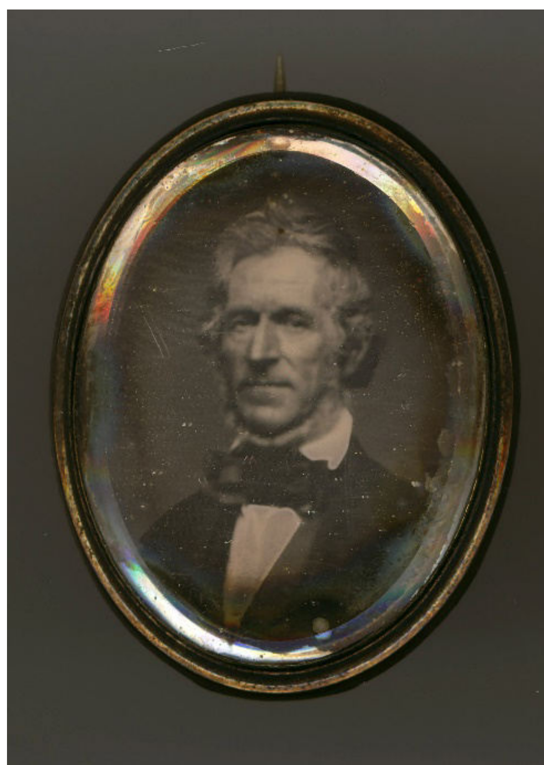

Fig. 10. Portretul unui bărbat în vârstă.

Colecția Tudor Berza conține două dagherotipuri care sunt moştenire de familie. O fotografie o portretizează pe Coralia Boldur Kostaky, ale cărei accesorii sunt pictate cu auriu. Există două exemplare distincte cu familia Alexandru Ioan Samurcaş: unul este înrămat (Fig.11), iar al doilea (Fig. 12) a fost donat Colecțiilor Speciale de la Biblioteca Academiei Române. Ambele portrete de grup îl înfățişează pe Alexandru Ioan Samurcaş alături de soția şi copiii săi, acompaniați în plan secundar de servitoarele din casă. Diferența dintre cele două portrete rezidă în faptul că în primul apar patru servitoare, iar în cel de al doilea, doar două. Femeile sunt îmbrăcate elegant şi poartă accesorii precum cercei şi lanțuri cu cruciuliță la gât. Este de remarcat faptul că în ambele portrete de familie sunt incluse şi servitoarele. Aceste două dagherotipuri sunt relevante deoarece sunt cele mai vechi imagini fotografice care portretizează femei de etnie rromă din România.

Colecția Mihai Stănescu cuprinde cincizeci şi şapte de dagherotipuri, majoritatea portrete individuale, de cuplu sau de grup. Aceste exemplare sunt prezente în format variat, casetă, înrămat, stereo-dagherotip şi placă. Dintre cele prezente online, un exemplu notabil este „Portret de Zuav" (Fig. 13) deoarece placa este

[6] Jesse Harrison Whitehurst a fost un dagherotipist renumit din America, vezi *Daguerreobase*, http://www.daguerreobase.org/en (10 Octombrie, 2015).

[7] Eduard, Vaillat a fost un optician şi dagherotipist care şi-a deschis atelierul în anul 1845 la Paris. activând ca optician şi dagherotipist. Ştanța constă în inscripția „Vaillat" şi anul 1855, vezi *Daguerreobase*, http://www.daguerreobase.org/en (10 Octombrie, 2015).

colorată într-o proporție extinsă şi prezintă ştanța lui A. Gaudin[8]. Stereo-dagherotipul (Fig. 14) ce înfățişează un grup statuar poate fi observat printr-un aparat special care creează iluzia de tridimensionalitate a imaginii. Dagherotipul „Statuie înfățişând un grup" prezintă ştanța lui Charles Christofle[9] cu inscripția şi sigla specifică. Unele exemplare au fost curățate electrochimic pentru a înlătura stratul de oxidare de pe placă.

Fig. 11. Alexandru. I. Samurcaş, 1850.

Fig. 12. Familia Alexandru I. Samurcaş.

Fig. 13. Portret de Zuav, c. 1854.

Colecția Theodor U. Rostás cuprinde şapte dagherotipuri de tip casetă şi înrămat. Dagherotipul „Portret de femeie cu cărți" (Fig. 15) este pictat şi prezintă ştanța cu sigla lui A. Gaudin[10]. „Portret de bărbat în vârstă" (Fig. 16) are o etichetă care menționează că a fost realizat la Compania Anthony Clark din Statele Unite ale Americii. „Portretul unei tinere care ține o carte" are o ştanță cu o siglă care înfățişează un bust de

[8] Floyd Rinhart, Marion Rinhart, *op. cit.*, p. 423.
[9] *Ibidem*, p. 423.
[10] *Ibidem*, p. 423.

bărbat încadrat într-o coroană de frunze[11]. „Dagherotipul a două femei în vârstă" prezintă o ştanţă care are inscripţia „H.B." şi o siglă cu un vultur şi un glob[12], însoţită de indicativul de argint. Colecţia mai include şi portrete individuale sau de grup şi reproduceri pe hârtie după dagherotipuri.

Fig. 14. Statuie înfățișând un grup, c.1851.

Fig. 15. Portret de femeie cu cărți, c.1851.

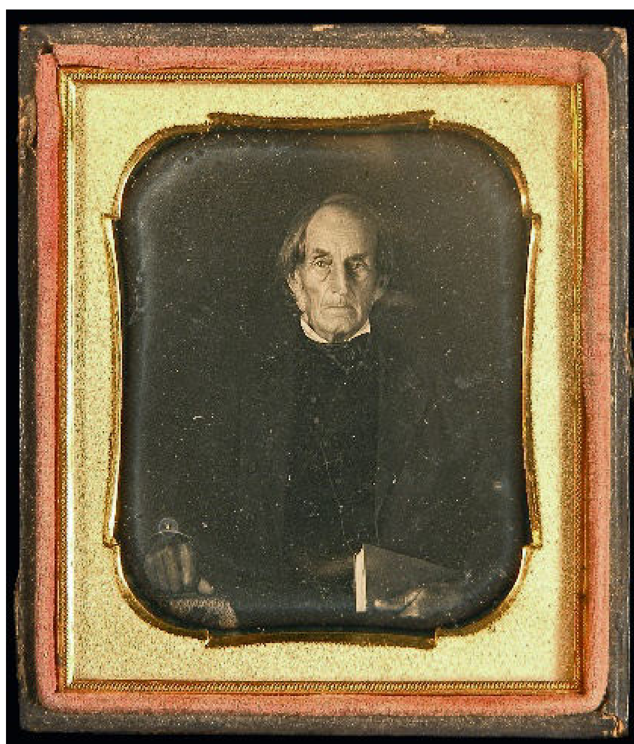

Fig. 16. Portret de bărbat în vârstă, c.1846.

[11] *Ibidem,* p. 424. Ştanţa prezină un bust de bărbat încadrat într-un oval cu o cunună de lauri şi nu are indicativ de argint. Producătorul de plăci nu este identificat, iar ştanţa a fost folosită în perioada 1855–1861.

[12] *Ibidem, p.* 424. Ştanţa are o formă dreptunghiulară cu colţurile tăiate şi prezintă trei elemente: inscripţia „H.B.", un vultur care ţine în gheare un glob cu o stea deasupra capului, urmat de indicativul de argint 40. Ştanţa este atribuită unui producător francez neidentificat şi a fost utilizată în perioada 1850–1858.

Colecția Cristian Graure conține două exemplare tip casetă. Primul este portretul unui băiat (Fig. 17), iar al doilea o înfățișează pe domnișoara Bain (Fig. 18) ținând în mână o casetă de dagherotip. Placa este pictată cu roz pe rochie şi auriu pe accesorii, iar caseta din imagine este de asemenea colorată cu verde, roşu şi galben pentru a fi pusă în evidență.

Fig. 17. Portret de băiat, c.1850.

Fig. 18. Portretul Domnișoarei Bain ținând un dagherotip.

Colecția Ştefan Sava include trei exemplare tip casetă, portretul unui tânăr îmbrăcat elegant, o doamnă fotografiată în semi-profil şi o femeie care ține în mână o carte şi o pereche de ochelari (Fig. 19, 20). Ultimele două plăci prezintă ştanța lui A. Gaudin[13] cu sigla specifică.

[13] *Ibidem,* p.423.

Fig. 19. Portret de femeie în vârstă, c.1850.

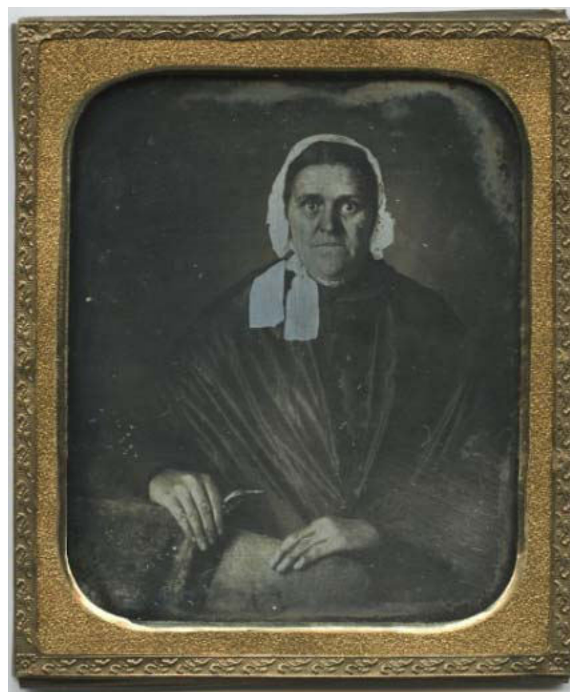

Fig. 20. Portret de femeie în vârstă cu bonetă.

Fig. 21. Portret de bărbat în vârstă, c.1854.

Fig. 22. Portret de femeie în vârstă, c.1854.

În cele din urmă, colecția autoarei conține șase dagherotipuri, dintre care patru exemplare sunt de tip casetă cu portrete individuale de bărbați și o femeie, celelalte două fiind plăci descoperite, ce înfățișează un bărbat și o femeie îmbrăcați elegant (Fig. 21, 22). Portretul doamnei este marcat cu o ștanță cu o coroană deasupra căreia este litera „W”[14], iar „Portret de bărbat” are o ștanță cu inscripția „NP”[15] alături de

[14] Gabrielle Chiesa, Paolo Gosio, *Gruppo Ricerca Immagine*, vezi http://www.gri.it/daguereotype-hallmarks-punzoni.html (10 Octombrie 2015). Ștanța reprezintă un dreptunghi cu colțurile tăiate în care se află o coroană sub care este inscripția litetrei „W”. Producătorul de plăci nu este identificat și ștanța a fost folosită în Nordul Europei.

[15] Floyd Rinhart, Marion Rinhart, *op. cit.*, p. 425. Ștanța constă într-un dreptunghi cu colțurile tăiate care conține inscripția „NP” și indicativul de argint cu numărul 40. Ștanța este atribuită companiei pariziene Lerebours și a fost utilizată între anii 1849–1857.

indicativul de argint, atribuită companiei pariziene Lerebours. Aceste informații indică faptul că, în acest caz, deşi plăcile de cupru au fost produse în manufacturi diferite, au fost folosite în cadrul aceluiaşi studio. Există diferențe vizibile în ceea ce priveşte modul în care sunt executate plăcile. Spre exemplu, prima are marginile drepte, pe când cea de-a doua le are îndoite şi prezintă în colțuri urmele unui cleşte folosit în procesul de lustruire a plăcii.

În urma cercetării s-au putut trage câteva concluzii în legătură cu piesele şi structura colecției de dagherotipuri din România. Din numărul total momentan afişat în baza de date online, au fost găsite douăzeci şi şase de exemplare înrămate, treizeci şi două de casete, zece plăci, două tip stereo şi două cu format atipic. Cu excepția a două dagherotipuri care reprezintă statui, toate sunt portrete individuale sau de grup. La nivel general, colecția cuprinde persoane de origine străina, însă există douăzeci şi trei de exemplare care portretizează un număr total de patruzeci şi unu de români. Majoritatea dagherotipurilor cu români se află în posesia instituțiilor de stat, iar într-o mai mică măsura în proprietatea colecțiilor private, precum cea a d-lui Dr. Adrian-Silvan Ionescu sau a d-lui Tudor Berza.

În cazul a cincisprezece dagherotipuri au fost descoperite ştanțe ale producătorilor de plăci argintate, iar paisprezece sunt colorate manual. În unele cazuri, dagherotipuri din aceeaşi colecție sau din colecții diferite prezintă elemente similare care, printr-o cercetare detaliată, pot furniza informații relevante despre producătorul de plăci, fotograful, studioul, datarea sau localizarea acestora. Un exemplu este identificarea ştanței lui A. Gaudin atât în Colecția Bibliotecii Naționale a României, cât şi în cadrul câtorva colecții private, precum cea a domnilor Mihai Stănescu, Ştefan Sava şi Theodor U. Rostás. De asemenea, ştanța lui C. Christofle este prezentă la Biblioteca Academiei Române şi în colecția M. Stănescu. Uneori se regăsesc aceleaşi materiale folosite la ambalaj precum fildeş pentru casetă sau strasuri pe sticla de protecție. Astfel de similitudini se regăsesc şi la nivelul modelelor decorative de pe passe-partout, la pictarea sticlei sau la motivele care înfrumusețează caseta. O analiză în profunzime a acestor similitudini poate releva legături comerciale între producătorii de casete şi fotografi, şi, mai mult, poate contribui la o mai bună poziționare cronologică şi temporală a respectivelor exemplare.

Această documentare a completat cunoştințele despre dagherotipie şi a conturat o imagine mai clară asupra dinamicii mediului fotografic de secol XIX din România, precum identificarea fotografilor străini care au activat în România într-o formă sau alta, uneori având studiouri itinerante, românii care au călătorit în străinătate pentru a se fotografia şi, nu în ultimul rând, trasarea circulației dagherotipurilor de proveniență internațională în România. Colecția de dagherotipuri din țară se dezvoltă în mod constant, proiectul Daguerreobase continuând să îşi desfăşoare activitatea prin inventarierea şi înregistrarea de exemplare noi.